

DANIEL

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

CHAPTER 1

Lhéé thon óh ka lheueh Raja Yoyakim geumat peurintah ateueh Yehuda, Nebukadnezar raja nanggroé Babel, laju jiseureubu ateueh banda Yerusalem dan jikeupong banda nyan.

² TUHAN geubri idhin ubak jih jeuet jipeutaloe Raja Yoyakim dan jireupah siladum nibak barang-barang nyang meuhareuga di Baét TUHAN. Ureuëng-ureuëng nyang teuteuen, laju jiba ubak kuil dewa jihnyan di Babel, dan barang-barang meuhareuga nyang jireupah nyan, laju jikeubah didalam gudang-gudang kuil nyan.

³ Óh lheuehnyan lé raja laju geubri peurintah ubak Aspenas, ulée rumoh tangga meuligoe, keu teupiléh lamkawan ureuëng-ureuëng Israel nyang teuteuen kira-kira napadub droe peumuda keuturonan raja atawa nyang meudarah bansawan.

⁴ Awaknyan harôh kheueh peumuda-peumuda nyang hana meucacat bahpi meubacut. Awaknyan harôh nyang ceudah, meupeundidekan manyang, carông dan iéleumé peungeutahuan gobnyan luwah dan pantaih jimeutugaih lam meuligoe. Aspenas harôh jipeurunoe keu awaknyan meubaca dan teumuléh lam basa Babel.

⁵ Lé Raja geupeuteuntée cit teuma bahwa peunajoh dan ié jieb keu awaknyan harôh saban deungon nyang jipeuguna lé keuluwarga raja. Óh ka lheueh geulateh nyang treb jih na lhée thon, awaknyan harôh jimeuhadab ubak raja mangat geuteurimong tugaih lam meuligoe.

⁶ Lamkawan peumuda-peumuda nyan na cit disinan Daniel, Hananya, Misael dan Azarya, banmandum nyan nibak sukée Yehuda.

⁷ Lé ulée rumoh tangga meuligoe laju jigantoe nan-nan awaknyan lagée nyoe: Beltsazar, Sadrah, Mesakh dan Abednego.

⁸ Deungon tulông Allah, Daniel lumpah jigaséh lé Aspenas. Daniel kana teukat hana geupeukutoe droe gobnyan deungon peunajoh dan ié anggô nyang na lam meuligoe raja, sabab nyan gobnyan geulakée ubak Aspenas mangat jeuet geumita peunajoh nyang laén.

¹⁰ Sabab jitakot ubak raja, jipeugah lé Aspenas lagée nyoe, "Raja keudroe ka geupeuteutab peunajoh dan ié jieb gata, jadi meunyo meunurot peundapat jihnyan gata leumah jih kureueng seuh nibak peumuda-peumuda nyang laén, pasti ulôn geupoh maté."

¹¹ Óh lheuehnyan Daniel laju geumeupakat hainyan deungon peungawai nyang geujok tugaih lé Aspenas keu jipeutimang Daniel dan ban lhée droe rakan jihnyan. Jipeugah lé Daniel,

¹² "Neu ujoe kheueh kamoe paleng kureueng siploh uroe; neubri kheueh ubak kamoe gulée-gulée dan ié keu peunajoh dan nyang kamoe jieb.

¹³ Óh ka lheueh siploh uroe, neubandeng kheueh ruman kamoe deungon ruman-ruman

peumuda nyang jipajoh peunajoh nyang geujok lé raja, dan óh lheuehnyan neucok kheueh laju peunutoh meunurot nyang droeneueh tilek."

¹⁴ Peungawai nyan situju dan laju ji-ujoe awaknyan nyang treb jih siploh uroe.

¹⁵ Óh ka watée nyang siploh uroe nyan habéh, awaknyan deuh jih leubeh seuhat dan teuga nibak bandum peumuda nyang ka meuteumé peunajoh nibak meuja raja.

¹⁶ Phon saát nyan lé peungawai nyan hana le jihidang peunajoh dan ié jieb nyang geubri lé raja, teuma ka séb deungon gulée-gulée dan ié mantong.

¹⁷ Po teu Allah geujok ubak ban peuet droe peumuda nyan hikeumat keu ahlian lam hai keususasteraan dan iéleumé. Seulaén nibaknyan ubak Daniel geubri teuma keu ahlian mangat jeuet geupeutrang keuhai keumalon dan makna lumpo.

¹⁸ Bak akhé thon nyang keu lhée nyang ka geupeuteuntée lé raja nyan, Aspenas laju geuba bandum peumudanyan keu jijak meuhadab ubak Raja Nebukadnezar.

¹⁹ Óh ka lheueh geuseu eue ubak awaknyan bandum, lé raja laju geuteumé nibak Daniel, Hananya, Misael dan Azarya leubeh nibak nyang laén lam hai peue mantong. Dan geupeuphon kheueh lé awaknyan meutugaih dalam meuligoe raja.

²⁰ Pajan mantong raja geupeugah keuhai masaalahan nyang peureulée teupeutrang dan peutimbangan, laju deuh geukalon bahwa naseuhat dan peundapat ban peuet droe peumuda nyan siploh goe leubeh gét nibak naseuhat dan peundapat bandum peuramai dan ahli meurajah nyang na lam keurajeuen gobnyan.

²¹ Daniel teutab meutugaih lam meuligoe sampoe Raja Koresy nibak Persia jipeutaklok Babel.

CHAPTER 2

Bak simalam, dua thon óh ka lheueh Raja Nebukadnezar geumat peurintah, gobnyan meulumpo. Lumpo geuhnyan keubit jipeususah that até geuh, sampoe gobnyan hana hase le geuéh.

² Lé sabab nyan laju geutawök ureuëng peuramai, ahli meurajah, tabib dan ureuëng-ureuëng nyang na iéleumé, mangat jiboh makna lumpo geuhnyan nyan.

³ Watée awaknyan jidong dikeue gobnyan, raja laju geupeugah, "Ulôn meulumpo, dan até lôn susah that sabab meuhéuet that beulôn teupeue makna lumpo nyan!"

⁴ Awaknyan laju jijaweueb lam basa Aram, "Udeb kheueh Teungku Amphon siumu masa! Neupeugah kheueh lumpo nyan ubak kamoe, mangat jeuet kamoe peutrang makna lumpo nyan."

⁵ Geujaweueb lé Raja, "Ulôn ka lheueh ulôn cok keuputosan nyang lagée nyoe: Gata harôh tapeugah lumpo nyan ubak ulôn, meunan cit deungon makna jih. Meunyoé gata hana hase, gata teukoh-koh dan rumoh gata teureuloh.

⁶ Teuma meunyoé gata hase, ubak gata ulôn bri hadiah nyang ceudah-ceudah dan peunghoreumatan nyang raya. Nah, tapeugah kheueh laju lumpo ulôn nyan deungon makna jih!"

⁷ Jijaweueb lom lé awaknyan, "Teungku peugah dilée lumpo nyan ubak kamoe, óh lheuehnyan barô kheueh kamoe peutrang makna jih."

⁸ Ban geudeungoe nyang lagée nyan raja laju geujaweueb, "Paih that lagée nyang ulôn duga. Gata nyang na neu ulue-ulue watée mantong, sabab gata tateupeue bahwa

⁹ ulôn na meukeusut keuneuk lôn huköm gata banmandum deungon cara nyang saban meunyoé gata hana hase tapeutrang makna lumpo nyan ubak ulôn. Gata ka tameupakat mangat ulôn nyoe hana piôh-piôh gata peungéuet dan tapeumeuén ulôn deungon

harapan bahwa ulôn ku ubah peue-peue nyan ka lôn peuputôh. Nah, tapeugah kheueh laju makna lumpo nyan, teuma ulôn kuteupeue bahwa gatapih hase tapeutrang makna lumpo nyan."

¹⁰ Banmandum ahli nujum nyan jijaweueb, "Bansigom donya nyoe hana nyan teupeue peue nyan Teungku Amphon lakée. Dan hántom na sidroe raja, padubna rayeuk dan mulia raja nyan, geulakée hai nyan lagée nyan ubak sidroe peuramai, nyan ahli meurajah, dan ureuëng-ureuëng meuiéleumé bak meuligoe gobnyan.

¹¹ Teungku Amphon neulakée sapeue-sapeue nyan paleng payah. Hana meusidroe pi nyan hase jipeupeunoh teukeucuali lé dewa-dewa, teuma awaknyan hana tinggai lamkawan manusia."

¹² Ban geudeungoe lagée nyan raja beungéh lumpah na dan laju geupeutron titah mangat teupoh maté bubena ureuëng-ureuëng carông nyan na di Babel.

¹³ Laju peurintah nyan geupeumaklum, dan banmandum ureuëng nyan malem dan nyan carông, hana tuwoe cit keu Nabi Daniel dan rakan-rakan gobnyan jikeuneuk poh maté.

¹⁴ Dan Daniel laju geujak meurumpok ubak Ariokh, peumimpén peungawai raja, nyan ka siab jilaksana huköman maté nyan. Deungon até-até that

¹⁵ Daniel laju geutanyong ubak ureuëng nyan, pakon raja ka geupeuteubiet peurintah nyan kreueh luwa biasa nyan. Ariokh laju jipeugah ubak Daniel peue nyan ka teujadi.

¹⁶ Deungon pantaih Daniel laju geujak meuhadab ubak raja dan geulakée beugeubri watée mangat jeuet geupeutrang makna lumpo nyan.

¹⁷ Nyan geulakée lé Daniel nyan geubri lé raja, laju Daniel geuwoe u rumoh dan geupeugah laju hainyan ubak Hananya, Misael dan Azarya.

¹⁸ Geuyue laju ubak awaknyan mangat geumeudoá ubak Po teu Allah di syeuruga jeuet Po teu Allah beuna gaséh sayang ubak awaknyan dan geutem peuleumah makna lumpo nyan. Deungon lagée nyan awaknyan hana teuhuköm maté meusajan ngon ureuëng-ureuëng patot nyan laén.

¹⁹ Malamnyan cit teuma Po teu Allah geupeuleumah makna lumpo nyan ubak Daniel nibak saboh keumalon. Dan Daniel laju geupujoe Po teu Allah di syeuruga,

²⁰ kheun gobnyan, "Allah nyan bijaksana dan peukasa, teupujo kheueh Gobnyan siumu masa!

²¹ Gobnyan kheueh nyan peuteutab musém dan masa, dan nyan peu rhot ngon nyan angkat peunguasa. Gobnyan kheueh nyan bri keubijaksanaan, dan nyan anugeurah peungeurtian.

²² Gobnyan kheueh nyan peugah rahsia nyan paleng lhok dan Gobnyan geuteupeue peue mantong nyan teujadi didalam seupôt. Gobnyan peunoh ngon cahya trang.

²³ Ya Allah, nyan geupujoe lé indatu lôn, Droeneueh lôn pujoe dan lôn peumulia. Sabab neubri ubak ulôn hikeumat dan teunaga. Peue nyan kamoe lakée ka Droeneueh peupeunoh. Dan jeunaweueb ubak raja ka Droeneueh tunyok."

²⁴ Óh lheuehnyan Daniel laju geujak ubak Ariokh nyan ka geubri tugaih keu jipoh maté bandum ureuëng-ureuëng patot nyan na di Babel. Geupeugah lé Daniel ubak Ariokh nyan, "Bék tapeumaté bandum ureuëng-ureuëng patot nyan. Taba kheueh ulôn jak meuhadab ubak raja, sabab ulôn keuneuk jak peugah ubak Po raja makna lumpo nyan."

²⁵ Deungon pantaih that Ariokh laju jiba Daniel meuhadab ukeue Raja Nebukadnezar sira jipeugah, "Ulôn ka meuteumé lamkawan ureuëng-ureuëng Yahudi nyan teuböih sidroe ureuëng nyan hase geuteupeue makna lumpo Teungku Amphon."

²⁶ Dan geupeugah kheueh lé raja ubak Daniel nyan geuhôi cit deungon nan Beltsazar,

"Peu kheueh hase tapeutrang lumpo ulôn dan maknajih?"

²⁷ Geujaweueb lé Daniel, "Hana ureuëng meuiéleumé, ahli meurajah, ahli meuramai dan ahli keu soai bintang-bintang nyang hase jipeugah hainyan ubak Teungku Amphon.

²⁸ Teuma di syeuruga na Po teu Allah nyang peugah banmandum rahsia, dan Gobnyan ka geubri téé ubak Teungku Amphon peue nyang teujadi óh uroe dudoe. Bak saát nyoe, neupeu idhin kheueh ubak ulôn jeuet lôn peutrang makna lumpo dan nyang deuh lôn kalon nyang Teungku Amphon teurimong watée neuéh nyan.

²⁹ Watée Teungku Amphon teungoh neuéh, Teungku Amphon meulumpo keuhai jamén nyang teuma teuka. Allah nyang singkab bandum rahsia geupeuleumah ubak Teungku Amphon peue nyang teujadi.

³⁰ Rahsia nyoe ka geupeugah ubak ulôn bukon ulôn nyoe leubeh carông nibak soemantong, teuma mangat Teungku Amphon jeuet neuteupeue makna lumpo Teungku Amphon dan neumuphom teuma keuhai asoe até Teungku Amphon keudroe.

³¹ Nyoe kheueh keumalon nyang Teungku Amphon ngieng: Dikeue Teungku Amphon na saboh patong! Patong nyan lumpah raya, dan meukilat-kilat teuma ruman jih lumpah that teumakot.

³² Ulée jih teupeugét nibak méuh aseuli, dada dan jaroe jih nibak pirak, keuieng dan boh punggong jih nibak teumaga,

³³ pha jih nibak beuso dan gaki jih siladum nibak beuso dan siladum teuk nibak tanoh kliet.

³⁴ Watée Teungku Amphon teungoh neupandang ateueh nyan, na sianeuk batée raya leukang bak binéh reuleung, batée nyan leukang hana soe nyang cukéh, dan batée nyan rhot laju jitimpok ateueh gaki patong nyan nyang teupeugét nibak beuso dan tanoh kliet nyan, sampoe reumok.

³⁵ Bak watée nyan cit teuma bandum patong nyan reuloh dan jeuet keusina mon beuso, tanoh kliet, teumaga, pirak, dan méuh nyang hanco meurabok lagée abée bak teumpat teupéh aneuk gandom watée musém uroe kha. Seunamon nyan habéh jipupoe jipot lé angén, sampoe hana tinggai beukaih mubacutpi. Teuma batée nyang peureubah patong nyan ka rayeuk na bube gunong sampoe ka peunoh bansigom bumoe.

³⁶ Nyan kheueh lumpo Teungku Amphon, dan bak saát nyoe lôn peutrang teuma makna jih.

³⁷ Nyang Mulia Teungku Amphon na kheueh raja sigala raja; Teungku Amphon kheueh nyang paleng meukuasa. Po teu Allah di syeuruga ka geubri ubak Teungku Amphon keurajeuen nyoe, keukuasaan, teunaga dan keuagongan.

³⁸ Teungku Amphon geupeujeuet keupeunguasa ateueh bagian donya nyang na peunduduek dan ateueh meubagoe cicém dan beulatang nyang laén. Teungku Amphon keudroe na kheueh ulée méuh nibak patong nyan.

³⁹ Teuma óh ka lheueh keurajeuen Teungku Amphon trok bak akhé masa, teuma teuka keurajeuen laén nyang hana saban rayeuk jih lagée keurajeuen Teungku Amphon. Óh lheuehnyan teuka kheueh keurajeuen nyang keu lhée nyang teulambang ubak bagian nibak teumaga keu patong nyan, nyang kuasa bansigom donya.

⁴⁰ Seulanjut jih teuma teuka keurajeuen nyang keu peuet, nyang teuga jih lagée teunaga beuso. Dan lagée beuso nyang teupeureumok dan teupeuhanco peue-peue nyang na, meunan kheueh teuma keurajeuen nyang keu peuet nyoe teupeureumok dan teupeuhanco keurajeuen-keurajeuen nyang laén.

⁴¹ Gaki dan jaroe-jaroe patong nyang teupeugot siladum nibak tanoh kliet dan siladum teuk nibak beuso nyan, nyan na kheueh sibagoe peutunyok bahwa bak saboh saát teuma keurajeuen nyan teuma teubagi-bagi. Keurajeuen nyan na cit teunaga jih sabab tanoh

kliet nyan na meujampu deungon beuso.

⁴² Jaroe-jaroe gaki nyang siladum teupegot nibak beuso dan siladum nibak tanoh kliet nyan makna jih bahwa na bagian keurajeuen nyang teuga dan na cit nyang leumoh.

⁴³ Beuso meujampu ngon tanoh kliet nyan, nyan makna jih bahwa keurajeuen nyan jiuseuha jipeukong droe deungon cara jipeuna meukawen meujampu, teuma useuha nyang lagée nyan sia-sia, lagée beuso nyang hana hase meusinyawöng deungon tanoh kliet.

⁴⁴ Bak masa peurintah raja-raja nyan, Po teu Allah nyang na di syeuruga geupeudong saboh keurajeuen nyang meuteun siumu masa dan nyang hana hase jipeutaloe lé bansa toh mantong. Keurajeuen nyan geupeuhanco sampoe meurabok bubena keurajeuen nyang laén.

⁴⁵ Bukon kheueh ka neukalon lé Teungku Amphon bahwa deungon hana jimat lé manusia pih, si aneuk batée lheueh nibak reuleung laju rhot dan keunong dan reumok ateueh patong nibak beuso, teumaga, tanoh kliet, pirak dan méuh nyan? Po teu Allah nyang akbar geupeugah ubak Teungku Amphon peue nyang singoh teujadi. Lumpo nyan jeuet teupecaya dan peue-peue nyang ka lôn peutrang nyoe na kheueh teupat."

⁴⁶ Laju geusujut kheueh Raja Nebukadnezar dikeue Daniel dan geubri peurintah mangat Daniel jihoreumat dan ubak gobnyan teupeuseumah keureubeuen nyang teutot dan peuseumahan-peuseumahan nyang laén.

⁴⁷ Geupeugah lé Raja, "Beutôi, Daniel, Allah gata paleng rayeuk lamkawan Allah nyang laén. Gobnyan na kheueh nyang mat kuasa ateueh banmandum raja, dan nyang peutrang bubena rahsia. Ulôn kuteupeue hainyan sabab gata ka hase tapeutrang makna lumpo ulôn nyoe."

⁴⁸ Óh lheuehnyan Daniel geubri keududuekan nyang manyang, geuanugeurah hadiah nyang jai dan nyang ceudah ngon lagak-lagak, dan laju geuangkat jeuet keugubunur Babel, dan geupeujeuet teuma keupeumimpén nyang manyang ateueh bandum peunaseuhat meuligoe.

⁴⁹ Teuma ateueh geulakée lé Nabi Daniel, raja laju geuseurah peumeurintahan propinsi Babel nyan ubak Sadrakh, Mesakh dan Abednego, seudangkan Daniel keudroe tinggai lam meuligoe raja.

CHAPTER 3

Bak saboh watée Raja Nebukadnezar geupeugöt saboh patong méuh nyang manyang jih na 27 metée dan luwah jih rabna 3 metée. Patong nyan laju geupeudong nibak tanoh pantôn Dura di propinsi Babel.

² Óh lheuehnyan lé raja laju geutawök banmandum raja wilayah, bubena gubunur, bubena bupati, peunaseuhat neugahra, beundahara, hakém, nyang malem huköm, dan bandum ulée daerah keu jiteuka nibak upacara teureuseumi patong nyang ka geupeudong nyan.

³ Óh ka habéh bandum awaknyan jiteuka dan ka jidong dikeue patong nyan,

⁴ lé ajudan raja jipeuphon meulakée deungon su nyang meuleungkeng, "He bandum syedara nibak meubagoe bansa, sukée bansa dan basa! Deungoe kheueh peurintah raja nyoe:

⁵ Meunyoe beureuguih ka jimeusu, laju jiseutôt lé suleng, keucapi, reubab, gambus, serdam, dan alat-alat musik nyang laén, syedara-syedara banmandum harôh neusujut neuseumah patong méuh nyang ka geupeudong lé Raja Nebukadnezar.

- ⁶ Soe mantong nyang hana taát ubak peurintah nyoe, ureuëng nyan langsung teurhom lam apui nyang hu meubura-bura."
- ⁷ Teuma teudeungoe alat-alat musiknyan teupeumusu, bubena ureuëng nibak meubagoe bansa, sukée bansa dan basa, laju jisujut dan jiseumah patong méuh nyan.
- ⁸ Na padub droe ureuëng Babel jipeuguna keuseumpatan nyan keuneuk jipeuceulaka ureuëng Yahudi.
- ⁹ Awaknyan jipeugah ubak Raja Nebukadnezar, "Udeb kheueh Teungku Amphon siumu masa!
- ¹⁰ Teungku Amphon keudroe ka neupeutron peurintah bahwa hana treb óh lheueh alat-alat musik teupeumusu, bandum ureuëng harôh sujut dan jiseumah ubak patong méuh nyan,
- ¹¹ dan barang sigasoe nyang hana patuh ubak peurintah nyan ureuëng nyan teurhom lam sinamon apui nyang teungoh hu meubura-bura.
- ¹² Teuma na padubdroe ureuëng Yahudi nyang ka Teungku Amphon yuemat peurintah propinsi Babel jianggab hana ubak peurintah Teungku Amphon nyan. Awaknyan na kheueh Sadrakh, Mesakh dan Abednego. Ureuëng-ureuëng nyan hana jitem puja ilah-ilah Teungku Amphon dan hana teumé jitem seumah ubak patong-patong nyang Teungku Amphon peudong."
- ¹³ Ban geudeungoe haba nyan raja beungéh lumpah na, laju geupeutron peurintah mangat ban lhée droe ureuëng nyan meuhadab gobnyan.
- ¹⁴ Raja geutanyong ubak awaknyan, "He Sadrakh, Mesakh dan Abednego! Peu kheueh beutôi gata hana tatem seumah ilah-ilah ulôn dan hana teuma tatem sujut ubak patong-patong méuh nyang ka ulôn peudong nyan?"
- ¹⁵ Deungoe kheueh, bak saátnyoe peu kheueh gata ka tatem sujut dan taseumah ubak patong nyan watée musik teungoh jimeusu? Meunyoe gata hana tatem, gata langsung teurhom lam seunamon apui nyang teungoh hu meubura. Dan dewa nyang toh kheueh nyang hase peuseulamat gata nibak kuasa lôn?"
- ¹⁶ Sadrakh, Mesakh dan Abednego geujaweueb, "Teungku Amphon nyang mulia, kamoe hana kamoe cuba bila droe.
- ¹⁷ Meunyoe Allah nyang kamoe seumah hase geupeuseulamat kamoe lam apui nyang teungoh hu meubura-bura nyan dan nibak kuasa Teungku Amphon, hainyan pasti geupeubuet lé Gobnyan.
- ¹⁸ Teuma meunyoe hainyan hana geupeubuet, bah kheueh Teungku Amphon maklum bahwa kamoe hana kamoe pujoe dewa Teungku Amphon dan hana teuma kamoe seumah patong méuh nyang ka Teungku Amphon peudong nyan."
- ¹⁹ Dan teuka kheueh beungéh nyang hana ngon peusa nibak Raja Nebukadnezar ubak Sadrakh, Mesakh, dan Abednego, sampoe ruman gobnyan ka jeuet keuseudong. Gobnyan laju geupeutron peurintah mangat seunamon apui teupeuhu tujoh goe leubeh seuéum nibak nyang ka-ka.
- ²⁰ Laju lé gobnyan geuyue ubak na padub droe ureuëng nyang teuga-teuga lamkawan sipa-i gobnyan keu teuikat Sadrakh, Mesakh dan Abednego, dan laju geurhom awaknyan u dalam seunamon apui nyang teungoh hu meubura-bura nyan.
- ²¹ Dan watée nyan cit teuma ban lhée droe ureuëng nyan teuikat krab lam keuadaan meupeukayan leungkab, na kheueh deungon bajée keumeja, jubah, tupi dan peukayan nyang laén, laju jirhom lam apui nyang teungoh hu meubura-bura nyan.
- ²² Sabab peurintah raja nyan lumpah that kreueh, dan seunamon apui hu nyan ka teupeuseuém luwa biasa dan deungon hu apui nyan ka habéh maté ureuëng-ureuëng

nyang beuôt Sadrakh, Mesakh dan Abednego bak binéh seunamon apui.

²³ Meunan kheueh, ban lhée droe ureuëng nyang teuikat nyan rhot udalam apui nyang teungoh hu meutaga nyan.

²⁴ Ban geukalon nyang lagée nyan Raja Nebukadnezar lumpah teukeujot. Gobnyan laju geubeudôh bagaih-bagaih dan geutawök laju ubak peugawée-peugawée gobnyan, "Bunoe ban lhée droe awaknyan ka geutanyoe beureukah ngon talo dan teugeulawa awaknyan lam apui teungoh hu nyan?" Awaknyan jijaweueb, "Beutôi, Teungku Amphon."

²⁵ Geuseuôt lé raja, "Teuma pakon leumah ulôn kalon na peuet droe ureuëng teungoh geujak-jak dalam apui hu nyan? Awaknyan hana teuikat dan meubacutpi hana keunong sapeue. Dan nyang keu peuet nyan ruman geuh lagée dewa."

²⁶ Laju lé Nebukadnezar geupeurab ubak pintoe seunamon apui nyan dan geupeugah, "Sadrakh, Mesakh dan Abednego, namiet-namiet Po teu Allah Nyang Mahamanyang! Neuteubiet kheueh lam seunamon apui nyan!" Dan geuteubiet kheueh laju awaknyan.

²⁷ Bandum waki raja, bandum gubunur, bupati, dan peugawée-peugawée nyang laén laju jikeulileng ban lhée droe awaknyan dan deuh jikalon bahwa awaknyan meubacut pi hana jilieh lé apui. Ôk awaknyan hana angöih, dan peukayan awaknyan hana tutong, dan bée asabpih hana nibak awaknyan.

²⁸ Laju geupeugah kheueh lé raja, "Pujoe kheueh Po teu Allah nyang jiseumah lé Sadrakh, Mesakh dan Abednego. Gobnyan ka geu utus malaikat Geuh keu geupeuseulamat ban lhée droe namiet Gobnyan nyang peucaya ubak Gobnyan. Awaknyan ka ji iengkeue ubak peurintah ulôn dan leubeh galak maté nibak jitem seumah atawa jipujoe ubak dewa-dewa toh mantong keucuali Po teu Allah awaknyan keudroe.

²⁹ Sabab nyan ulôn peurintah soe mantong ureuëng nibak bansa, sukée bansa atawa basa toh mantong, nyang jipeuhina Po teu Allah nyang jiseumah lé Sadrakh, Mesakh dan Abednego, ureuëng nyan teukoh-koh dan rumoh-rumoh ureuëng nyan teureuloh dan teupeujeuet keusinamon runka. Sabab, hana dewa nyang hase jipeubuet lagée nyang ka geupeubuet lé Po teu Allah nyan."

³⁰ Óh ka lheueh nyan lé raja laju geupeu ék pangkat Sadrakh, Mesakh dan Abednego, sampoe awaknyan ka jeuet keupeujabat-peujabat manyang di propinsi Babel.

CHAPTER 4

Nyoe kheueh peungumuman Raja Nebukadnezar nyang geukirém ubak ureuëng-ureuëng nibak meubagoe bansa, sukée bansa dan basa bansigom donya: "Saleuem seujahteura!

² Ulôn keuneuk calitra keuhai keujajaéban dan mukjizat nyang ka geupeubuet lé Po teu Allah Nyang Mahamanyang ubak ulôn.

³ Keubit that rayeuk mukjizat nyang ka geupeubuet! Keubit that hebat buet ajaéb nyang ka geupeuna! Allah teuma jeuet keu raja siumu masa. Gobnyan meukuasa sipanyang masa."

⁴ Ulôn tinggai deungon seujahteura dalam meuligoe lôn dan udeb deungon meuwáh.

⁵ Teuma nibak simalam ulôn teungoh teungéuet, ulôn meulumpo dan leumah ulôn kalon nyang gundah that até ulôn.

⁶ Laju ulôn tawök bubena ureuëng-ureuëng carông nyang na di Babel mangat jipeutrang ubak ulôn makna lumpo nyan.

⁷ Teuma watée bandum peuramai, ahli meurajah, ureuëng-ureuëng meuiéleumé dan ureuëng-ureuëng malem bagian bintang teuka dan ulôn peugah lumpo ulôn nyan ubak

awaknyan, hana meusidroepi nibak awaknyan nyang hase jipeutrang makna lumpo ulôn nyan.

⁸ Akhé jih teuka kheueh Daniel nyang geuhôi cit Beltsazar lagée nan dewa lôn. Daniel ka peunoh deungon roh dewa-dewa nyang suci. Laju ulôn calitra lumpo ulôn nyan ubak gobnyan, kheun ulôn,

⁹ "He, Beltsazar, peumimpén ureuëng-ureuëng meuiéleumé, ulôn kuteupeue bahwa gata ka teupeupeunoh deungon roh dewa-dewa nyang suci, sampoe hana rahsia nyang teusöm nibak gata. Deungoe kheueh lumpo ulôn nyoe, dan neupeutrang kheueh makna jih.

¹⁰ Bak watée ulôn teungoh lôn éh, leumah ulôn kalon sibak bak kayée nyang timoh di teungoh-teungoh bumoe.

¹¹ Bak kayée nyan manyang lumpah na; bak jih raya dan kong. Pucok jih meusampôh langét, sampoe leumah jikalon lé bandum ureuëng di ateueh bumoe.

¹² Ôn-ôn kayée nyan jroh dan boh jih jai lumpah na, séb keu jipajoh lé manusia bansigom donya. Beulatang-beulatang kleut teuéh-éh dimiyueb kayée nyan dan cicém-cicém jimeu eumpung nibak cabeueng jih. Dan bandum makhluk udeb jeuet jipajoh boh kayée nyan.

¹³ Watée ulôn teungoh lôn tanueng ubak nyang leumah teukalon nyan, deuh ulôn kalon malaikat TUHAN teungoh geutron lam syeuruga; gobnyan leumah siaga dan waspada.

¹⁴ Deungon su nyang nyareng gobnyan geupeugah, 'Teubang kheueh laju bak kayée nyan dan takoh-koh kheueh cabeueng-cabeueng jih, peuluröh kheueh bubena ôn kayée nyan dan tahambo kheueh bubena boh jih. Use kheueh bubena beulatang nyang teuéh-éh dimiyueb kayée nyan dan cicém-cicém nyang meu eumpung ateueh cabeueng jih.

¹⁵ Teuma bah kheueh utöm jih tinggai didalam tanoh. Ikat kheueh ngon ranté beuso dan teumaga dan tinggai kheueh laju di padang naleueng. Bah kheueh jih jipumanö lé iémbon, dan udeb meusajan ngon beulatang-beulatang dan sinimoh-sinimoh.

¹⁶ Bah kheueh ákai manusia jih meu ubah jeuet keu ákai beulatang treb jih na tujoh thon.

¹⁷ Nyan kheueh keuputosan kamoe malaikat-malaikat nyang waspada dan siaga. Meukeusut kamoe na kheueh mangat ureuëng-ureuëng dipat mantong jiaku, bahwa Po teu Allah Nyang Mahamanyang meukuasa ateueh keurajeuen manusia dan keurajeuen nyan geubri keu soe mantong nyang geupiléh, bahpi keu ureuëng nyang hana meuguna meubacut pi!"

¹⁸ He Beltsazar, nyan kheueh lumpo ulôn. Jinoenyoe neupeugah kheueh makna jih ubak ulôn. Hana meusidroepi nibak ureuëng patot-patot nyang na di keurajeuen ulôn hase jipeugah nyan ubak ulôn, teuma meunyoe droeneueh hase, sabab droeneueh ka peunoh deungon roh dewa-dewa nyang suci."

¹⁹ Ban geudeungoe nyang lagée nyan, Daniel nyang geuhôi cit deungon nan Beltsazar, teukeujot dan teuceungang na padub saát. Dan ulôn, Raja Nebukadnezar teupeugah ubak gobnyan, "Beltsazar, bék kheueh gata gundah sabab teuka lumpo dan makna jih nyan." Geujaweueb lé Beltsazar, "Teungku Amphon, alangkah gét jih meunyoe keujadian-keujadian nyang geuramai lé lumpo nyan rhot ateueh musoh-musoh Teungku Amphon dan bukon Teungku Amphon.

²⁰ Bak kayée nyang Teungku Amphon kalon nyan panyang lumpah na, dan pucok jih meusampôh awan, dan leumah jikalon lé bandum manusia di ateueh bumoe.

²¹ Ôn-ôn jih gét-gét dan boh jih jai lumpah na sampoe bandum manusia nyang tinggai di ateueh donya meuteumé jipajoh. Beulatang-beulatang kleut jeuet jimeupayong dimiyueb kayée nyan, dan cicém-cicém jeuet jimeu uempung di ateueh cabeueng jih.

²² Ya, Teungku Amphon, Droeneueh kheueh bak kayée nyang manyang dan khong nyan. Keubeusaran Teungku Amphon meutamah sampoe trok ulangét dan keukuasaan Teungku

Amphon meuluwah sampoe trok u ujong bumoe.

23 Lé Teungku Amphon leumah cit neukalon sidroe malaikat geutron nibak syeuruga sira geupeugah, 'Neukoh kheueh bak kayée nyoe dan neuböih kheueh keudeh, teuma utöm jih bah kheueh neupeubiyeu mantong tinggai didalam tanoh. Ikat kheueh deungon ranté beuso dan teumaga dan tinggai kheueh laju bak padang naleueng. Bah kheueh jihnyan basah keunong iémbon dan udeb meusajan-sajan deungon beulatang-beulatang nyang treb jih na tujoh thon.'

24 Teungku Amphon, nyoe kheueh makna nyang deuh neukalon nyan, dan nyoe kheueh nyang ka geupeuputôh lé Po teu Allah TUHAN Nyang Mahamanyang keuhai Teungku Amphon keudroe.

25 Teungku Amphon teuma jiuse nibak masyarakat nyang nan jih manusia dan udeb lamkawan beulatang nyang na di padang. Na tujoh thon treb jih Teungku Amphon neupajoh naleueng lagée leumô dan neuéh dalam blang raya, sampoe Teungku Amphon habéh basah deungon iémbon. Óh lheueh nyan Teungku Amphon neuaku bahwa Po teu Allah Nyang Mahamanyang meukuasa ateueh keurajeuen manusia, dan keurajeuen nyan geubri ubak soemantong nyang geupiléh.

26 Bubena malaikat geupeurintah mangat utöm bak kayée nyan teupeubiyeu mantong tinggai lam tanoh. Nyan tanda jih bahwa Teungku Amphon neumat kuasa lom óh ka lheueh Teungku Amphon neuaku bahwa Po teu Allah geukuasa bansigom donya.

27 Sabab nyan get kheueh Teungku Amphon neuseutôt naseuhat ulôn. Bék kheueh Teungku Amphon meudesya le, teuma neupeubuet kheueh peue nyang gét dan ade, dan neugaséh kheueh keu ureuëng gasien. Deungon lagée nyan Teungku Amphon teutab bahgia."

28 Bandum nyan teujadi ateueh droe ulôn, Raja Nebukadnezar.

29 Dua blaih buleuen teuma óh lheueh nyan, bak watée ulôn teungoh lôn jak-jak lam taman bak tingkat ateueh lam meuligoe ulôn di Babel,

30 ulôn peugah, "Kalon kheueh, keubit that gagah banda Babel! Ulôn kheueh nyang peugot banda nyan sampoe jeuet keu ma banda neugahra sibagoe bukeuti keukuasaan dan teunaga ulôn, keugongan dan keubeusaran ulôn!"

31 Ulôn gohlom lheueh lôn meututoe watée ulôn deungon su di langét, "Raja Nebukadnezar, deungoe kheueh nyoe! Keukuasaan gata sibagoe raja ka geucok lam jaroe gata.

32 Gata teu use lamkawan manusia, dan udeb deungon beulatang-beulatang nyang na dipadang. Tujoh thon treb jih gata tarot naleueng keupeunajoh gata saban that lagée leumô. Óh ka lheueh nyan gata ta-aku bahwa Po teu Allah Nyang Mahamanyang meukuasa ateueh keurajeuen manusia dan keurajeuen nyan geubri ubak soe mantong nyang geupiléh."

33 Bak saát nyan cit teuma, tutoe haba nyan jeuet keunyataan. Ulôn, Nebukadnezar teu use lamkawan manusia dan teurot naleueng lagée leumô. Tuboh ulôn habéh basah ngon iémbon, ôk bak ulée ka jeuet keupanyang lagée bulée kleung, dan gukée ulôn ka panyang lagée gukée cicém.

34 Watée nyang tujoh thon nyan ka habéh, laju ulôn tengah ulangét, dan teuka kheueh laju keusadaran ulôn. Dan laju ulôn pujoe Po teu Allah Nyang Mahamanyang. Ulôn sanjong dan lôn peumulia Gobnyan nyang udeb keukai nyan. "Allah teuma jeuet keu raja siumu masa. Gobnyan meukuasa sipanyang masa.

35 Bansa-bansa nyang na ateueh rhueng donya hana meumakna. Po teu Allah nyang kuasa malaikat di syeuruga dan peunduduek bumoe. Hana meusidroe pi nyang ék jilawan keuheundak Gobnyan, hana ureuëng nyang jijeuet teumanyong peue nyang geupeubuet."

³⁶ Watée keusadaran ulôn ka jiwoe lom ubak ulôn, dan keubeusaran, keuagongan dan meusyeuhu nyang meugah keurajeuen ulôn geupeugisa ubak ulôn. Ulôn jisambot lé peuwira ulôn dan lé bandum ureuëng rayeuk ulôn, dan ulôn geupuwoe ubak keurajeuen ulôn, dan keuagongan ulôn jeuet jih leubeh raya nibak nyang ka lheueh na dilée.

³⁷ Dan nibak saát nyoe ulôn, Nebukadnezar lôn pujoe, ulôn peumanyang dan lôn peumulia Raja Syeuruga. Peue mantong nyang geupeubuet na kheueh beuna dan ade, dan Gobnyan hase geupeumiyueb ureuëng nyang sombong.

CHAPTER 5

Bak siuroe Raja Belsyazar geu undang na siribée droe ureuëng rayeuk keu geujak bak khanuri gobnyan nyang meuwáh, dan jieb-jieb ié anggô.

² Teungoh awaknyan jijieb ié anggô nyan, Belsyazar laju geupeurintah geuyue cok cambông-cambông méuh dan pirak, nyang ka geureubot lé Nebukadnezar, ureuëng syiek gobnyan, di dalam Baét TUHAN di Yerusalem. Meukeusut Raja Belsyazar nyan na kheueh mangat bubena ureuëng rayeuk, peurumoh-peurumoh jih, gundek-gundek jih dan gobnyan keudroe, jijieb ié ngon cambông-cambông nyan.

³ Deungon bagaih that bandum cambông-cambông nyan teuba ubak gobnyan, laju awaknyan banmandum jijieb ié anggô lam cambông-cambông nyan.

⁴ Sira jieb-jieb ié anggô nyan awaknyan hana putôh-putôh jipujoe-pujoe dewa nyang teupeuget nibak méuh, pirak, teumaga, kayée dan batée.

⁵ Ngon hana teusangka-sangka leumah laju jaroe manusia nyang teungoh teumuléh sapeue-peue bak bintéh meuligoe nibak teupat nyang paleng trang keunong cahya panyöt, deungon nyan lé raja deuh geukalon deungon nyata.

⁶ Gobnyan jeuet keuteumakot muka geuh pucat hana meudarah sampoe teuôt gobnyan yo meuguncang.

⁷ Deungon su nyang meudumpék laju geulakée ubak ahli nujum, ahli meurajah dan ahli bagian bintang laju geutawök dan geupeusapat. Watée awaknyan ka trok, laju geupeugah lé raja, "Barang sigasoe nyang hase baca tulésan nyan dan jipeugah makna jih ubak ulôn, keu ureuëng nyan ulôn bri peukayan keurajeuen jubah ungu dan talo takue méuh sibagoe peunghoreumatan. Seulaén nibaknyan keu ureuëng nyan lôn angkat jeuet keupeunguasa nyang keu lhée dalam keurajeuen ulôn."

⁸ Bubena ureuëng nyang patôt-patôt laju jiseuk ukeue, teuma hana meusidroe pih lamkawan awaknyan nyang hase jibaca tulésan nyan atawa jipeugah makna jih ubak raja.

⁹ Raja Belsyazar meutamah-tamah gundah dan muka geuh pucat lom; meunan cit bubena ureuëng rayeuk gobnyan ka jeuet keubingong.

¹⁰ Teudeungoe su raja geudumpék dan su ureuëng-ureuëng rayeuk gobnyan, ma nibak raja laju geutamong udalam ruweueng khanuri. Gobnyan laju geupeugah, "Udeb kheueh Teungku Amphon siumu masa! Teunang kheueh até Amphon dan bék kheueh pucat le.

¹¹ Sabab lam keurajeuen Teungku Amphon na sidroe ureuëng agam nyang ka peunoh deungon roh dewa-dewa nyang suci. Bak masa keurajeuen nanggroe geumat lé ureuëng syiek Teungku Amphon, ureuëng nyan teubukeuti nibak ureuëng nyan na keuahlian, peungeurtian dan hikeumat, nyang saban deungon hikeumat dewa-dewa. Ureuëng syiek Teungku Amphon Raja Nebukadnezar ka geuangkat ureuëng nyan jeuet keupeumimpén bubena ahli tanueng, ahli meurajah, ureuëng-ureuëng meuiéleumé dan ahli iéleumé bintang.

¹² Ureuëng nyan luwa biasa carông dan bijaksana lom teuma malem bak geutapeuse

makna lumpo, geupeutrang rahsia dan geuboh makna hai-hai nyang sulet. Nan ureuëng nyan Daniel, teuma lé raja geuboh nan Beltsazar. Jak tawök kheueh ureuëng nyan. Gobnyan geupeugah ubak Amphon peu makna jih tulésan nyan."

13 Deungon bagaih that Daniel laju geuba jak meuhadab ubak raja. Laju lé raja geuteumanyong ubak gobnyan, "Peu kheueh gata Daniel, ureuëng Yahudi nyang teuböih, nyang ka geuangkot lé ayah lôn nibak tanoh Yehuda?

14 Ulôn deungoe gata peunoh deungon roh dewa-dewa nyang suci, dan bahwa nibak gata na keuahlian, peungeurtian, dan hikeumat nyang luwa biasa.

15 Bubena ureuëng patot-patot dan ahli-ahli meurajah ka jicuba baca tulésan nyoe dan jipeugah makna jih ubak ulôn. Teuma awaknyan hana hase.

16 Ban mantong ulôn deungoe bahwa gata jeuet tapeutrang bandum rahsia tapeuglah soai-soai nyang payah. Meunyoe gata hase tabaca tulésan nyoe dan tapeugah makna jih ubak ulôn, keu gata ulôn jok peukayan keurajeuen jubah ungu dan talo takue méuh sibagoe peunghoreumatan. Seulaén nibak nyan gata lôn angkat jeuet keupeunguasa nyang keu lhée dalam keurajeuen ulôn."

17 Geujaweueb lé Daniel, "Teungku Amphon hana peureulée neubri bandum hadiah nyan keu ulôn, neujok mantong keu ureuëng laén. Ulôn kubeuet tulésan keu Teungku Amphon dan ulôn peugah teuma makna jih.

18 Po teu Allah Nyang Mahamanyang geupeujeuet ureuëng syiek Teungku Amphon Raja Nebukadnezar, jeuet keu raja agong dan geubri ubak gobnyan keubeusaran meusyeuhu nyang hana teukira.

19 Gobnyan rayeuk lumpah na, sampoe bubena ureuëng nibak meubagoe bansa, sukée bansa, dan basa, yo ngon teumakot keu gobnyan. Meunyoe gobnyan keuneuk peumaté gob, laju geupoh maté ureuëng nyan. Meunyoe gobnyan keuneuk geupeuseulamat sidroe-droe ureuëng, laju geupeuseulamat ureuëng nyan. Gobnyan nyang peumanyang atawa nyang peumiyueb soe mantong nyang geugalak.

20 Teuma watée gobnyan ka jeuet keu ureuëng sombong, kreueh ulée dan keujam, gobnyan laju geutunggeng nibak keukuasaan geuh akhéjih gobnyan ka gadôh keuagongan.

21 Gobnyan geu use lam masyarakat manusia dan akai gobnyan ka jeuet lagée akai beulatang. Gobnyan udeb deungon keuleudée di dalam gle, geurot naleueng lagée leumô dan geuéh lam padang halalah sampoe habéh basah keunong iémbon. Akhé jih gobnyan geuaku bahwa Po teu Allah Nyang Mahamanyang meukuasa ateueh keurajeuen manusia dan keurajeuen nyan geubri ubak soe mantong nyang geupiléh.

22 Teuma aneuëk agam gobnyan, nyan kheueh Teungku Amphon keudroe, hana neutem peumiyueb droe, bahpi Teungku Amphon hai nyan neuteupeue bandum.

23 Teungku Amphon neupeumanyang droe ubak TUHAN di syeuruga dan neujeuet neuyue peutamong cambông-cambông nyang ka teureupah di Baét TUHAN. Laju lé Teungku Amphon ngon ureuëng rayeuk-rayeuk Teungku Amphon, dumna peurumoh dan gundek-gundek Teungku Amphon neujiéb ié anggô lam cambông-cambông nyan. Teungku Amphon neupujoe-pujoe dewa-dewa nyang teupeugét nibak méuh, pirak, teumaga, beuso, kayée dan batée, dewa-dewa nyang hana leumah jimeungieng meunan cit deungon meudeungoe atawa hana muphom meusapeue. Teungku Amphon hana neuhoreumat ubak Po teu Allah nyang peuteuntée udeb atawa maté Teungku Amphon dan nyang peuteutab rot udeb Teungku Amphon.

24 Nyang kheueh sabab jih Po teu Allah geukirém jaroe nyan mangat teutuléh peusan Gobnyan.

25 Nyoe kheueh tulésan nyan, 'Teuitong, teuitong, teutimang, teubagi.'

- ²⁶ Dan nyoe kheueh makna jih: Teuitong, masa peumeurintahan Teungku Amphon ka geuitong lé Po teu Allah dan geupeu akhé;
- ²⁷ Teutimang, Teungku Amphon ka geutimang dan hana puih até;
- ²⁸ Teubagi; Keurajeuen Teungku Amphon geupeuweuek dua keu ureuëng Media dan Persia."
- ²⁹ Deungon bagaih that Belsyazar geupeurintah ubak peugawée-peugawée gobnyan mangat jipeungui ubak Daniel jubah ungu dan jipeungui nibak takue Daniel deungon ranté méuh. Laju gobnyan geubaiát Daniel jeuet keupeunguasa nyang keu lhée dalam keurajeuen gobnyan.
- ³⁰ Bak malam nyan cit teuma Belsyazar raja Babel nyan teupoh maté.

CHAPTER 6

Oh ka lheueh Belsyazar teupoh maté, Darius ureuëng Media geureubot takhta keurajeuen, bak watée nyan gobnyan meu umu nam ploh dua thon.

- ² Darius geubagi keurajeuen gobnyan jeuet jih sireutoih dua ploh boh propinsi nyang maséng-maséng jipeurintah lé sidroe gubunur.
- ³ Daniel dan dua droe ureuëng nyang laén geubaiát jeuet keu ureuëng nyang kawai bubena gubunur nyan mangat raja bék jipeurugoe.
- ⁴ Dan bak saát nyan cit leumah nyata bahwa buet Daniel leubeh gét nibak buet-buet nyang jipeubuet lé bandum gubunur dan peungawas-peungawas nyang laén. Sabab nyan, raja kana niet keuneuk geubaiát gobnyan jeuet keu peunguasa bansiluroh keurajeuen nanggroe.
- ⁵ Teuma lé gubunur-gubunur nyan jimita laju nyang salah-salah Daniel nibak tugaih peumeurintahan, teuma nyang jimita lé awaknyan hana meuhase, sabab Daniel seutia dan juoe dan hana geupeubuet nyang laloe atawa buet nyang salah peue mantong.
- ⁶ Laju awaknyan jipeugah, "Geutanyoe hase tateumé buet nyang salah nyang geupeubuet lé Daniel lam hai nyang na hubongan ngon agama gobnyan."
- ⁷ Óh lheuehnyan jijak kheueh awaknyan meuhadab ubak raja seucara seureuntak sira jipeugah, "Ya Teungku Amphon Raja Darius, udeb kheueh Teungku Amphon siumu masa!
- ⁸ Kamoe banmandum nyang kamoe atoe bandum keurajeuen Droeneueh, bah kheueh bandum peungawas, bandum gubunur, waki gubunur dan peujabat-peujabat nyang laén, ka meupakat keu teu usui mangat Teungku Amphon neupeuteubiet surat peurintah nyang harôh jitaát deungon bit-bit. Nyang gét jih Teungku Amphon neupeurintah nyang treb jih lhée ploh uroe hana meusidroe pih nyang jeuet jijak peusampoe peumohonan ubak sidroe lamkawan dewa atawa manusia, seulaén ubak Teungku Amphon keudroe. Barang sigasoe nyang iengkeue ubak peurintah nyan ureuëng nyan teurhom udalam guha singa.
- ⁹ Kamoe meulakée deungon meuharab that mangat Teungku Amphon neuteken surat peurintah nyan mangat jeuet keu undang-undang Media dan Persia nyang hana jeuet teutarek le."
- ¹⁰ Dan lé Raja Darius laju geuteken surat peurintah nyan.
- ¹¹ Watée Daniel geudeungoe keuhai nyan, geuwoe laju gobnyan u rumoh geuh keudroe. Kama gobnyan nyang na ditingkat ateueh na peuradeun-peuradeun nyang meuhadab u Yerusalem. Dan lagée nyang ka-ka, gobnyan meudoá ubak Allah dan geupujoe Gobnyan lhée goe siuroe deungon cara geumeuteuôt dikeue peuradeun-peuradeun nyang teuhah nyan.
- ¹² Bak watée musoh-musoh Daniel jingiang Daniel teungoh meudoá ubak Allah gobnyan,

¹³ jijak kheueh bandum awaknyan meuhadab ubak raja laju jigadu Daniel nyang teungoh seumayang nyan. Awaknyan jipeugah, "Kon kheueh Teungku Amphon ka neuteken surat peurintah nyang teutam bandum ureuëng nyang treb jih lhée ploh uroe nyoe teupeusampoe peumohonan ubak sapeue-sapeue dewa atawa manusia seulaén ubak Teungku Amphon mantong? Dan lom teuma, barang sigasoe nyang iengkeue ubak peurintah nyan teurhom lam guha singa?" Geujaweueb lé Raja, "Beutôi, dan peurintah nyan ka jeuet keu undang-undang di Media dan Persia nyang hana jeuet teutarek le."

¹⁴ Laju geupeugah lé awaknyan ubak raja, "Daniel, na sidroe ureuëng teuböih nibak Yehuda, hana jipakoe Teungku Amphon dan jianggab hana peue nyang ka Teungku Amphon peurintah. Gobnyan meudoá lhée goe tieb-tieb uroe."

¹⁵ Ban geudeungoe haba nyan raja laju seudeh dan khawate, sampoe gobnyan geumita ákai mangat Daniel seulamat. Sampoe trok án seupôt uroe raja mantong geuseumike.

¹⁶ Óh lheuehnyan ureuëng-ureuëng nyan jiriwang lom ubak raja dan jipeugah, "Teungku Amphon, bah kheueh Teungku Amphon neuingat meunurot undang-undang Media dan Persia, peurintah nyang ka geupeuteubiet lé raja hana jeuet teu ubah-ubah."

¹⁷ Dan akhé jih raja geupeurintah laju teujak drob Daniel dan teurhom laju u dalam guha singa. Geupeugah lé raja ubak Daniel, "Seumoga Po teu Allah gata nyang seutia gata seumah nyan geu tulông gata."

¹⁸ Óh ka lheuehnyan sianeuk batée raya laju jipeuduek bak babah pintoe guha nyan, dan raja laju geucab batée nyan deungon cab keurajeuen dan cab ureuëng rayeuk-rayeuk, sampoe hana meusidroe pih nyang jeuet peulheueh Daniel nibak singa-singa nyan.

¹⁹ Óh lheuehnyan geuwoe kheueh laju raja ubak meuligoe. Gobnyan hana geutem makheun atawa teupeumangat até. Dan simalam beungoh gobnyan hana jeuet geuéh.

²⁰ Óh watée ka suboh geubeudôh kheueh laju raja dan geujak laju ubak guha singa,

²¹ óh ka trok gobnyan ubak guha nyan, geuteumawök kheueh laju deungon su nyang gundah, "He Daniel hamba Po teu Allah nyang udeb! Peu kheueh Allah gata nyang gata seumah deungon seutia nyan ka hase geupeuseulamat gata nibak singa-singa nyan?"

²² Dan teudeungoe kheueh laju su Daniel nyang geujaweueb lagée nyoe, "Udeb kheueh Teungku Amphon siumu masa!

²³ Allah ulôn ka geukirém malaikat keu geujak tôb babah-babah singa nyang na dalam guha nyan sampoe bandum singa nyan hana jipakoe ulôn. Allah ka geupeuseulamat ulôn sabab Gobnyan geuteupeue bahwa ulôn hana lôn peubuet salah keu Gobnyan dan keu Teungku Amphon."

²⁴ Hana bayang galak até raja dan gobnyan laju geupeurintah mangat Daniel teupeuteubiet lam guha nyan. Óh ka lheueh peurintah nyan teulaksana, teunyata bahwa hana meubacut pih tuboh Daniel teuluka, sabab gobnyan peucaya ubak Po teu Allah.

²⁵ Óh lheueh nyan raja geupeutron peurintah mangat ureuëng nyang ka jigadu Daniel sampoe Daniel teupasoe lam guha singa teudrob. Laju awaknyan meusajan deungon aneuëk peurumoh jih geugeulawa lam guha singa nyan, gohlom trok awaknyan bak babah pintoe guha nyan, singa-singa nyan laju jiteugöm awaknyan dan jimomoh ngon jipeuhanco bandum tuleueng-tuleueng awaknyan.

²⁶ Óh lheuehnyan Raja Darius laju geukirém surat ubak ureuëng-ureuëng nibak meubagoe bansa, sukée bansa dan basa di bansigom donya, "Saleuem seujahteura!

²⁷ Ulôn peurintah ubak bandum ureuëng nyang na dalam keurajeuen ulôn mangat teumakot dan horeumat ubak Po teu Allah nyang geuseumah lé Daniel! Gobnyan na kheueh raja nyang udeb siumu masa, sampoe akhé jamén Gobnyan geumat peurintah. Keurajeuen Gobnyan hana mungken binasa. Keukuasaan Gobnyan hana pajan habéh.

²⁸ Gobnyan nyang peuseulamat dan nyang peubeubaih, nyang peubuet mukjizat dan buet nyang ajaéb di langét meunan cit ateueh bumoe. Daniel ka teupeuseulamat, nibak jiteugöm lé singa-singa."

²⁹ Meunan kheueh Daniel teutab na keududuekan nyang manyang simantong peumeurintah Darius dan peumeurintahan Koresy, ureuëng Persia nyan.

CHAPTER 7

Bak simalam, bak thon nyang phon Belsyazar jeuet keu raja di Babel, ulôn, Daniel meulumpo dan meuteumé keumalon. Lumpo nyan ulôn cetet dan laporan keuhai nyang deuh ulôn kalon nyan na kheueh lagée nyoe: Angén badée jipôt rot meubagoe arah dan deungon na angén tajam nyan meuakibat jih na angén badée lam laôt raya.

³ Óh lheueh nyan na peuet boh beulatang raksasa jiteuka rot lam ié, nyang saboh meubeda deungon nyang laén.

⁴ Meulatang nyang phon ruman jih lagée singa, teuma na meusayeub cicém garuda. Watée ulôn pandang ateueh beulatang nyan, hana teusangka-sangka sayeub jih teulot dan leukang; beulatang nyan teubeuôt nibak tanoh dan teudong ateueh dua blaih gaki lagée manusia, laju geubri akai manusia.

⁵ Beulatang nyang keudua ruman jih lagée cagée. Beulatang nyan jidong deungon gaki likot, dan bak babah lam ruweueng gigo jih na jiba lhée krak tuleueng rusôk. Ulôn deungoe su nyang jipeugah ubak beulatang nyan, "Jak, pajoh kheueh laju uengkot sie sidub toh nyang gata galak!"

⁶ Teungoh ulôn ngieng dan ulôn peurati atranyan, teuka kheueh beulatang nyang laén. Ruman jih lagée rimueng tutul, teuma dilikot jih na peuet boh sayeub cicém, dan beulatang nyan na ulée jih peuet boh. Beulatang nyan leumah jih meuwibawa.

⁷ Watée teungoh lôn pandang beulatang nyan, teuka teuma beulatang nyang keu peuet. Beulatang nyan lumpah teuga dan dahsyat dan lumpah teumakot. Deungon gigoe jih nyang raya dan kreueh lagée beuso, beulatang nyan hase jipeureumok dan jipajoh bubena mangsa jih, laju jigilo-gilo nyang mantong tinggai. Meubeda deungon beulatang-beulatang nyang sigohlom jih, jihnyan meulungkée siploh.

⁸ Teungoh lôn peurati nibak lungkée-lungkée nyan, deungon hana teusangka-sangka saboh lungkée teuk jitimoh di teungoh-teungoh lungkée nyan. Lungkée nyan ubit, teuma hase jipeusak dan ék teubot ban lhée boh lungkée-lungkée nyang ka awai timoh nyan. Lungkée ubit nyan na meumata lagée mata manusia dan na meubabah nyang jimeututoe ngon haba nyang sombong.

⁹ Teungoh ulôn kalon hana piôh-piôh, na padub boh takhta teungoh teukeubah. Dan lé Gobnyan nyang udeb keukai laju jiduek ateueh saboh nibak takhta-takhta nyan. Peukayan Gobnyan dan ôk Gobnyan putéh gleh lagée gapeueh. Takhta Gobnyan deungon ruda nyan hu meuble-ble lagée apui hu,

¹⁰ dan apui laju jimeu éue nibak takhta nyan. Meuribée-ribée ureuëng jijak peutimang Gobnyan, dan meujuta ureuëng ka teudong dikeue Gobnyan. Óh lheuehnyan geupeuphon kheueh sidang peungadalan, dan kitab-kitab pih laju geupeuhah.

¹¹ Watée ulôn teungoh lôn kalon atra nyan, teutab mantong ulôn deungoe lungkée ubit nyan jipeugah haba deungon sombong jih. Óh lheuehnyan beulatang nyang keu peuet nyan jipoh maté, dan bangke jih jigeulawa udalam apui sampoe habéh tutong.

¹² Beulatang-beulatang nyang laén ka geutarek keukuasaan jih, teuma awaknyan geubri udeb sampoe ubak watée nyang ka geupeu teuntée.

- ¹³ Nibak keumalon ulôn malam nyan, ulôn kalon sapeue-sapeue nyang saban lagée manusia. Gobnyan geuteuka deungon jikeulileng lé awan laju jijak ubak Gobnyan nyang udeb keukai dan jipeuturi keu jihnyan.
- ¹⁴ Gobnyan geubri keuhoreumatan dan keukuasaan sibagoe raja, sampoe ureuëng-ureuëng nibak meubagoe bansa, sukée bansa dan basa meungabdi ubak Gobnyan. Keukuasaan Gobnyan meuteun siumu masa, peumeurintahan Gobnyan hana teuguleng.
- ¹⁵ Nyang deuh-deuh nyang ulôn kalon nyan até ulôn meutamah bingöng dan geulisah.
- ¹⁶ Laju ulôn peurab ubak sidroe ureuëng nyang na teungoh jidong disinan dan ulôn lakée keuteurangan keuhai banmandum nyan. Dan digobnyan geupeugah bube nyang na.
- ¹⁷ Geupeugah lé gobnyan lagée nyoe, "Ban peuet boh beulatang raksasa nyan na kheueh meumakna peuet boh keurajeuen nyang teuka u ateueh bumoe.
- ¹⁸ Teuma umat Po teu Allah Nyang Mahamanyang geuteurimong hak keu geupeurintah dan peumeurintahan Gobnyan keukai siumu masa."
- ¹⁹ Óh lheuehnyan ulôn keuneuk teupeue makna beulatang nyang keu peuet nyan, nyang meulaén deungon nyang laén; nyang lumpah teumakot dan nyang peuhanco nyang priek mangsa jih deungon gukée teumaga dan gigo beuso jih, dan jigilo-gilo séuh-séuh nyang leubeh jipajoh.
- ²⁰ Ulôn keuneuk lôn teupeue cit keuhai ban siploh boh lungkée nibak ulée jih dan keuhai lungkée ubit nyang teuka dudoe laju jitarek sampoe teubôt lhée boh lungkée nyang phon-phon nyan. Lungkée ubit nyan na mata dan babah nyang meututoe deungon sombong jih. Lungkée ubit nyan leubeh teumakot nibak lungkée-lungkée nyan laén.
- ²¹ Watée ulôn teungoh lôn ngieng atranyan, lungkée nyan laju jimuprang jilawan umat Po teu Allah dan jipeutaloe awaknyan.
- ²² Óh lheueh nyan Gobnyan nyang udeb keukai nyan teuka laju geubri keuputosan dan geupeubeuna umat Po teu Allah Nyang Mahamanyang. Watée jih ka trok awaknyan jiteurimong kuasa keu jimat peurintah.
- ²³ Nyoe kheueh keuteurangan nyang ulôn teumé, "Beulatang nyang keu peuet nyan na kheueh keurajeuen nyang keu peuet nyang teuma teudong di ateueh bumoe dan meulaén deungon keurajeuen-keurajeuen nyang laén. Keurajeuen nyan jipeuhanco dan jiuét banmandum bumoe dan jigilo-gilo séuh-séuh nyang tinggai.
- ²⁴ Ban siploh boh lungkée nyan na kheueh siploh droe raja nyang mat peurintah keurajeuen nyan. Óh lheueh nyan na sidroe raja nyang laén teuma teuka; gobnyan meulaén that deungon raja-raja nyang phon-phon that, dan gobnyan geupeutalo lhée droe raja.
- ²⁵ Gobnyan jimeututoe jilawan Allah Nyang Mahamanyang dan jiteugöm umat Allah. Jihnyan jiuseuha dan jiubah huköm-huköm dan khanuri-khanuri agama umat Allah, dan awaknyan jimeukuasa nyang treb jih na lhée thon siteungoh.
- ²⁶ Dan peungadalan syeuruga laju geumeusidang dan geutarek keukuasaan gobnyan dan geupeuhanco gobnyan sampoe habéh sapan sapa.
- ²⁷ Kuasa dan keubeusaran meubagoe keurajeuen nyang na di ateueh bumoe geubri ubak umat Po teu Allah Nyang Mahamanyang. Kuasa awaknyan keu teupeurintah hana keuneulheueh dan bandum peunguasa nyang na di ateueh bumoe meungabdi awaknyan deungon taát."
- ²⁸ Óhnoe kheueh laporan nyoe. Ulôn lumpah geulisah sampoe muka lôn pucat, teuma hainyan hana meusidroe pih ulôn bri téé keuhai banmandum nyan.

Bak thon nyang keu lhée geumat peurintah lé Raja Belsyazar, ulôn meuteumé keumalon nyang keudua.

² Lam keumalon nyan leumah ulôn kalon droe keudroe ulôn na di propinsi Elam, di Susan, ma banda Persia. Ulôn kudong bak binéh Krueng Ulai,

³ dan bak binéh krueng nyan leumah ulôn ngieng saboh bubiri agam nyang na dua boh lungkée panyang, nyang saboh leubeh panyang dan leubeh barô nibak nyang laén.

⁴ Ulôn ngieng bubiri agam nyan jimupok u arah barat, utara dan seulatan. Hana meusaboh beulatang pih nyang meuteun jihadab jihnyan atawa teupeusie nibak kuasa jihnyan. Jihnyan jimeubuet ban galak droe dan ka jeuet keu sombong.

⁵ Teungoh ulôn pandang atra nyan, leumah ulôn ngieng saboh kaméng agam teungoh jiplueng-plueng siblaih ubarat di ateueh bumoe. Kaméng nyan jiplueng luwa biasa tajam jih sampoe gaki jih hana keunong ateueh bumoe. Nibak bandua neuk mata jih na saboh lungkée nyang meunyolok.

⁶ Kaméng agam nyan laju jipeutô ubak bubiri agam nyang deuh lôn kalon bak binéh krueng nyan, laju jipeucrok ubak jih nyan deungon buih that.

⁷ Ulôn kalon kaméng agam nyan jiheuntam bubiri agam deungon beungéh dan ceubeueh nyang luwa biasa, sampoe bubiri agam nyang keunong pok nyan patah bandua boh lungkée jih. Bubiri agam nyan hana meudaya keu jilawan. Bubiri nyan teutiek bak tanoh dan laju jigilo-gilo, dan hana meusidroe ureuëng pih nyang tem peugla.

⁸ Kaméng agam nyan meutamah rayeuk. Teuma bak watée jihnyan ka trok ubak pucak keukuasaan jih, patah kheueh lungkée jih nyang raya nyan, dan laju nibak teumpat nyan timoh peuet boh lungkée nyang meunyolok, maséng-maséng jitunyok ubak arah nyang meubeda.

⁹ Nibak saboh lamkawan lungkée nyan jitimoh teuma saboh lungkée ubit, nyang meutamah rayeuk dan keukuasaan jih meutamah luwah u arah seulatan, u arah timu dan ubak tanoh nyang ceudah.

¹⁰ Lungkée nyan meutamah rayeuk sampoe ka seb teuga keu jiheuntam tantra syeuruga na kheueh bintang-bintang, dan na meupadub boh lamkawan nyan ji geulawa ubak tanoh dan jigilo-gilo.

¹¹ Dan jihnyan jilawan panglima tantra syeuruga, hana jipeubuet le keureubeuen peuseumahan tieb-tieb uroe nyang teupeuseumah ubak panglima nyan, dan jireuloh rumoh iébadat keu jihnyan.

¹² Dan ureuëng-ureuëng disinan ka jipeuphon meudesya dan hana le jipeuseumah keureubeuen-keureubeuen nyang teupeuwajéb nyan. Dan iébadat nyang beutôi ka jitiek bak tanoh. Lungkée nyan meuhase peue-peue mantong nyang jipeubuet.

¹³ Óh lheueh nyan ulôn deungoe su malaikat geupeugah ubak nyang laén, "Sampoe padub treb kheueh nyang teukalon nyang leumah nyan na sabe? Sampoe án pajan desya rayeuk nyan teugantoe keureubeuen uroe-uroe? Sampoe án pajan tantra syeuruga dan rumoh iébadat nyan jigilo-gilo?"

¹⁴ Ulôn deungoe malaikat nyang sidroe teuk geujaweueb, "Trok 1.150 uroe trek. Sidubnyan treb keureubeuen seupôt dan keureubeuen beungoh hana jipeuseumah. Óh ka lheuehnyan barô kheueh rumoh iébadat teupeupuléh lom."

¹⁵ Bak watée ulôn teungoh lôn useuha keu lôn peuphom makna nyang teukalon nyan, hana teusangka-sangka ka teudong dikeue ulôn nyang saban that lagée manusia.

¹⁶ Teudeungoe su nyang teumawök meurandeh Krueng Ulai, kheun su nyang teudeungoe nyan, "He Jibrail, neupeutrang kheueh laju ubak gobnyan peue nyang ka deuh jikalon."

¹⁷ Laju lé Jibrail nyang geudong dikeue ulôn geupeurab laju ubak ulôn. Ulôn lumpah

teumakot sampoe ulôn rhot dan reubah. Geupeugah lé Jibrail ubak ulôn, "He manusia fana, gata harôh tateupeue bahwa nyang ka deuh neukalon nyan na kheueh sibagoe tanda akhé jamén."

¹⁸ Teungoh gobnyan geupeugah haba, ulôn laju reubah dan pansan. Teuma gobnyan laju geumat ulôn dan geutulông peudong lom. Laju gobnyan geupeugah,

¹⁹ "Ulôn kubritée bak gata peue nyang teuma teujadi akibat Po teu Allah beungéh. Sabab nyang deuh gata kalon nyan sibagoe tanda akhé jamén.

²⁰ Bubiri agam nyang gata kalon nyan, nyang na meulungkée dua boh, sibagoe lambang keurajeuen Media dan Persia.

²¹ Kaméng agam nyan sibagoe lambang keurajeuen Yunani, dan lungkée nyang meusudok nibak bandua mata jih nyan nyang kheueh raja awaknyan nyang keuphon.

²² Ban peuet boh lungkée nyang timoh óh ka lheueh lungkée nyang phon nyan patah, nyan sibagoe tanda bahwa keurajeuen Yunani teubagi-bagi jeuet peuet boh keurajeuen, teuma meusaboh keurajeuen pih hana nyang teuga lagée keurajeuen nyang phon.

²³ Watée karab meu akhé nibak keurajeuen-keurajeuen nyan, meunyoe keujeuhetan karab trok bak pucak jih, teuma teuka sidroe raja nyang paleng kreueh ulée, dan carông teumipée.

²⁴ Raja teuma jeuet keu ureuëng nyang paleng teuga, teuma kon lé sabab teunaga jih keudroe. Raja nyan jipeuteuka keubinaan nyang teumakot that dan peue mantong nyang jipeubuet sabe meuhase. Raja jipeubinasa ureuëng-ureuëng peukasa dan umat Po teu Allah.

²⁵ Sabab raja nyan licek, tieb-tieb geuteumipée sabe meuhase. Raja nyan jipeusombong droe, dan hana teupeuingat leubeh ilée gobnyan geupeubinasa ureuëng ramé. Dan jihnyan jijeuet lawan Raja Nyang Maharayeuk. Teuma gobnyan teupeuhanco deungan hana teunaga manusia.

²⁶ Nyang deuh teukalon keuhai keureubeuen seupôt ngon beungoh nyang ka teupeutrang ubak droeneueh nyan, beutôi-beutôi teuma teujadi. Teuma bandum nyan teujadi bakmasa ukeue nyang mantong jiôh; lé sababnyan bék tacalitra ubak soe mantong."

²⁷ Óh lheuehnyan ulôn meurasaleumoh laju rhot bak sakét napadub uroe treb jih. Óh lheueh nyan laju lôn beudôh dan lôn peubuet tugaih-tugaih ulôn keu raja. Teuma ulôn geulisah óh ulôn pike ubak nyang deuh-deuh ulôn kalon nyan dan hana hase ulôn peuphom.

CHAPTER 9

Nibak thon nyang keuphon geumat peurintah lé Darius ureuëng Media, bin Ahasyweros ateueh keurajeuen Babel, ulôn Daniel, ulôn beuet-beuet kitab-kitab agama, ulôn seumike ngon ulôn tanueng bahwa meunurot nyang geu kheun lé TUHAN ubak Nabi Yeremia, banda Yerusalem teutab reuloih nyang treb jih tujoh ploh thon.

³ Laju ulôn meudoá deungan bit-bit ubak TUHAN Po teu Allah, dan ulôn lakée gaséh sayang Gobnyan. Ulôn puasa dan ulôn ngui ija kröng sira ulôn duek ateueh abée.

⁴ Banmandum desya bansa lôn ulôn meungaku dikeue Po teu Allah. Kheun ulôn, "TUHAN Allah, Droeneueh lumpah that rayeuk, dan kamoe horeumat ubak Droeneueh. Droeneueh sabe neupeuteupat ubak janji Droeneueh dan neutunyok gaséh Droeneueh nyang abadi keu awaknyan nyang gaséh keu Droeneueh dan jipeubuet peue nyang Droeneueh peurintah.

⁵ Kamoe ka meudesya, ya Allah, kamoe ka kamoe peubuet nyang jeuhet, dan kamoe

peubuet buet nyang salah. Kamoe ka kamoe beurontak dan kamoe iengkeue ubak peurintah Droeneueh dan kamoe ka meusimpang nibak peuratoran-peuratoran Droeneueh.

⁶ Kamoe hana kamoe deungoe nyang geupeugah lé nabi-nabi, hamba-hamba Droeneueh nyan, nyang ka geumeututoe ateueh nan Droeneueh ubak raja-raja kamoe.

⁷ Ya TUHAN, tindakan Droeneueh sabe teupat dan ade, teuma kamoe sabe kamoe peuteuka malée ateueh droe kamoe, na kheueh kamoe nyang bandum tinggai di Yudea dan di Yerusalem dan bandum ureuëng nyang saboh bansa deungon kamoe nyang ka Droeneueh peusiseu u nanggroë-nanggroë nyang jiôh dan nyang rab sabab awaknyan hana seutia ubak Droeneueh.

⁸ Raja-raja kamoe, bubena peumimpén kamoe dan indatu kamoe ka jipeubuet hai-hai nyang lumpah that malée dan ka meudesya ubak Droeneueh, ya TUHAN.

⁹ Droeneueh peunoh amphonan dan gaséh sayang, bahpi kamoe ka kamoe lawan Droeneueh.

¹⁰ Kamoe hana teudeungoe su Droeneueh, ya TUHAN Po teu Allah kamoe, watée neuyue ubak kamoe udeb meunurot huköm-huköm nyang ka neubri ubak kamoe meulalu nabi-nabi, hamba-hamba Droeneueh nyan.

¹¹ Bansaboh Israel ka ji-iengkeue ubak huköm-huköm Droeneueh dan hana jitem deungoe su Droeneueh. Kamoe meudesya ubak Droeneueh, dan lé sabab nyan Droeneueh peurhot ateueh kamoe kutokan nyang teutuléh lam Kitab Nabi Musa, hamba Droeneueh.

¹² Droeneueh meutindak teupat that lagée nyang ka Droeneueh peujanji ubak kamoe dan ubak peunguasa kamoe. Yerusalem ka Droeneueh huköm leubeh kreueh nibak banda toh mantong nyang na ateueh donya nyoe.

¹³ Peue mantong mala peutaka nyang ka teutuléh lam huköm Nabi Musa ka neupeurhot ateueh kamoe. Teuma bahpi meunan, ya TUHAN Po teu Allah kamoe, kamoe mantong cit kamoe tulak keu teupeugalak até Droeneueh. Kamoe teutab hana kamoetem tinggai desya-desya kamoe dan hana teuma kamoetem peurati ubak bandum ajaran-ajaran Droeneueh.

¹⁴ Droeneueh, ya TUHAN Allah kamoe, ka neuhuköm kamoe deungon bala nyang ka Droeneueh peusiab keu kamoe; tindakan Droeneueh sabe teupat dan ade, teuma kamoe hana kamoe deungoe su Droeneueh.

¹⁵ Ya, TUHAN Po teu Allah kamoe, Droeneueh ka neutunyok kuasa droeneueh deungon cara neuba umat Droeneueh neupeuteubiet nibak nanggroë Meusé, dan kuasa Droeneueh nyan mantong teutab teuingat. Kamoe ka meudesya dan kamoe peubuet buet nyang salah.

¹⁶ Droeneueh ka neubila kamoe bak jamén ilée, sabab nyan kheueh bék kheueh neubeungéh le keu Yerusalem, banda Droeneueh keudroe, bukét Droeneueh nyang suci. Lé sabab desya kamoe dan keujeuhetan indatu kamoe, teuma bandum ureuëng nyang na di silingka kamoe jikalon miyueb ateueh Yerusalem dan ateueh umat Droeneueh.

¹⁷ Ya Allah kamoe, deungoe kheueh doá dan nyang kamoe lakée. Peupuléh kheueh baét Droeneueh nyang ka jipeuhanco nyan, neupeugét kheueh mangat banmandum ureuëng jiteupeue bahwa Droeneueh kheueh Allah.

¹⁸ Deungoe kheueh kamoe, ya Allah, pandang kheueh kamoe dan neungieng kheueh peundeuritaan kamoe meunan cit deungon banda nyang rusak nyang jikheun deungon nan Droeneueh. Kamoe meudoá ubak Droeneueh bukon meusabab jasa-jasa kamoe, teuma na kheueh Droeneueh nyang peunoh gaséh sayang.

¹⁹ TUHAN, deungoe kheueh kamoe, peumophon kheueh kamoe, peurati kheueh kamoe

dan meutindak kheueh bubagaih! Bék kheueh treb-treb, mangat bandum ureuëng jiteupeue bahwa Droeneueh kheueh Allah. Sabab Yerusalem dan umat Droeneueh na kheueh milék Droeneueh nyang aula."

²⁰ Ulôn hana putôh meudoá dan lôn meungaku ubak desya lôn dan desya bansa lôn Israel, dan lôn lakée ubak TUHAN Allah lôn keu teupeupuléh rumoh Gobnyan nyang suci.

²¹ Teungoh ulôn meudoá, Jibrail nyang ka ulôn ngieng dalam keumalon ulôn nyang masa ilée nyan, geupo ubak ulôn. Watée keujadian nyan ureuëng laén teungoh jipeuseumah keureubeuen seupôt.

²² Laju lé Jibrail geupeugah lagée nyoe, "He Daniel, ulôn keuneuk tulông gata keu lôn peutrang makna ramaian nyan.

²³ Watée gata tapeuphon meudoá ubak Po teu Allah, Gobnyan geubri jaweueb. Ulôn teuka lônjak peusampoe sabab Gobnyan geugaséh keu gata. Nah, deungoe kheueh beugét-gét watée ulôn peutrang makna nyang teukalon nyan.

²⁴ Tujoh goe tujoh ploh thon na kheueh masa nyang geupeuteutab lé Po teu Allah keu teupeubeubaih bansa gata dan banda gata nyang suci nyan nibak desya dan keujeuhetan. Banmandum desya geupeu amphon dan keuadalan nyang keukai geupeudong, dan nyang teukalon dan ramaian nyan jeuet keunyataan, dan Baét TUHAN nyang suci nyan teubakti lom ubak TUHAN.

²⁵ Cetet kheueh dan peuphom kheueh nyoe: Tujoh goe tujoh thon teuma jijak, phon saát geupeuteubiet peurintah keu teupeudong lom Yerusalem, sampoe teuka sidroe peumimpén nyang geutunyok lé Po teu Allah. Nyang treb jih tujoh goe nam ploh dua thon rot-rot dan kuta-kuta Yerusalem teuma teupeugöt lom, teuma masa nyan peunoh keusosahan.

²⁶ Bak akhé masanyan peumimpén piléhan Allah nyan teupoh maté, padahai jihnyan hana meusalah. Dan teuka kheueh tantra sidroe raja nyang teuga, laju geupeuhanco banda Yerusalem meunan cit ngon Baét TUHAN. Akhé jamén nyan teuka lagée ié raya nyang jiba prang dan keuhancoran, lagée nyang ka geupeuteutab lé Po teu Allah.

²⁷ Raja nyan geupeugét peujanjian nyang kong deungon ureuëng ramé nyang treb jih na tujoh thon. Watée diteungoh-teungoh masanyan, gobnyan geupeupiôh soe-soe nyang peuna keureubeuen dan peuseumahan. Óh lheuehnyan sapeue-peue nyang lumpah teumakot dan gli that nyang teupeugah Keujeuhetan nyang peuhanco teuma teukeubah di Baét TUHAN dan teutab na disinan sampoe gobnyan nyang keubah disinan jitingkeh lé keubinasaan nyang ka geupeuteutab lé Po teu Allah keu gobnyan."

CHAPTER 10

Bak thon nyang keu lhée geumat peurintah lé Koresy ateueh nanggroë Persia, na saboh peusan geupeugah ubak Daniel alias Beltsazar. Peusan nyan beutôi, teuma lumpah payah keu teupeuphom. Watée teu useuha keu teupeu phom Daniel geuteurimong keuteurangan keuhai makna peusan nyan lam saboh keumalon.

² Bak watée nyan ulôn teungoh meutapa lhée seun aleuh at peunoh.

³ Teungoh watée nyang lagée nyan hana ulôn pajoh peunajoh nyang mangat atawa pi eungkot sie; hana ulôn jieb anggô, meunan cit hana ulôn seugöt ôk.

⁴ Bak tanggai dua ploh peuet buleuen nyang keuphon nibak thon nyan, ulôn teungoh ulôn dong bak binéh Krueng Tigris nyang raya nyan.

⁵ Ulôn tangah u langét, laju leumah ulôn kalon sidroe ureuëng nyang geungui peukayan nibak ija lineun dan talo keuieng nibak méuh murni.

- ⁶ Tuboh ureuëng nyan meucahya muble-ble lagée peumata, ruman gobnyan trang lagée cahya kilat, dan mata gobnyan hu muble-ble lagée apui hu. Jaroe dan gaki gobnyan meukilat lagée teumaga nyang teugeusok, dan su gobnyan teudeungoe lagée su ureuëng subra.
- ⁷ Teuma ulôn keudroe nyang na ngieng nyang teukalon nyan. Ureuëng-ureuëng nyang na jak meusajan ngon ulôn hana jingieng, teuma awaknyan teumakot laju jiplueng sira jimusöm.
- ⁸ Nyang na tinggai disinan teuma ulôn sidroe, sira ulôn peurati nyang teukalon deungon teukeujot nyan. Ulôn ka hana meudaya le dan ruman ulôn laju pucat.
- ⁹ Watée ulôn deungoe su gobnyan, laju ulôn reubah dan pansan sampoe teudugöm ateueh tanoh.
- ¹⁰ Óh lheuehnyan na jaroe nyang mat ulôn dan laju ulôn beudôh sira meutumpang nibak jaroe dan teuôt ulôn.
- ¹¹ Malaikat nyan geupeugah ubak ulôn, "Daniel, gata geugaséh lé Po teu Allah. Beudôh kheueh neudong dan neudeungoe kheueh tutoe haba lôn nyoe beugét-gét. Ulôn nyoe ka geuyue jak ubak gata." Watée geupeugah hainyan ubak ulôn, laju ulôn dong sira teuôt lôn yo meugám gám.
- ¹² Laju geupeugah lé Malaikat nyan ubak ulôn, "Daniel, bék kheueh teumakot. Allah ka deungoe doá gata yoh uroe phon gata cok keuputosan keu tapeumiyueb droe gata mangat bijaksana. Ulôn ka teuka sibagoe jak jaweueb doá gata.
- ¹³ Malaikat peulindong keurajeuen Persia geulawan ulôn nyang treb jih dua ploh sa uroe. Laju Malaikat Mikail, sidroe lamkawan peumimpén-peumimpén malaikat, teuka geujak tulông ulôn. Ulôn tinggai gobnyan disideh, di Persia.
- ¹⁴ Ulôn teuka keu lôn peujeuet gata bumuphom peue nyang singoh teujadi ateueh bansa gata. Nyang deuh teukalon nyoe keuhai uroe ukeue."
- ¹⁵ Watée gobnyan geupeugah hai nyan, ulôn tukui dan hana jeuet lôn peugah haba.
- ¹⁶ Óh lheuehnyan malaikat nyang saban deungon manusia nyan geusunyueng jaroe gobnyan laju geucukéeh nibak bibie ulôn. Ulôn peugah ubak gobnyan, "Teungku, nyang deuh ulôn kalon nyoe keubit lumpah teumakot sampoe ulôn hana meudaya meubacut pih.
- ¹⁷ Ulôn lagée sidroe namiet nyang teudong dikeue Amphon jih. Panena mungken ulôn peugah haba ubak Teungku Amphon? Teunaga ulôn ka hana le dan nafáh ulôn ka meusak."
- ¹⁸ Dan sigoe teuk gobnyan geucukéeh ulôn, dan laju teurasa teunaga ulôn meutamah.
- ¹⁹ Gobnyan geupeugah, "Allah geugaséh keu gata, sabab nyan bék kheueh gundah dan teumakot, jak keunoe, beuteuga kheueh!" Teungoh geupeugah hai nyang lagée nyan, ulôn teurasa leubeh teuga lom dan lôn peugah, "Neumariet laju, Amphon, Amphon ka neutamah teunaga ulôn."
- ²⁰ Laju gobnyan geujaweueb, "Peu kheueh tateupeue pakon ulôn jak ubak gata? Meukeusut jih na kheueh lôn keuneuk peugah ubak gata peue nyang teutuléh didalam Kitab Keubeunaran. Jinoenyoe ulôn harôh lôn gisa jak lawan malaikat peulindong di Persia. Óh lheuehnyan malaikat peulindong Yunani teuma teuka. Hana nyang tulông ulôn seulaén Mikail, malaikat peulindong Israel, nanggroe gata.

CHAPTER 11

Gobnyan kheueh nyang bri tugaih keu geutulông dan geubila ulôn bak thon nyang keuphon geumat peurintah lé Darius ureuëng Media nyan.

² Dan peue nyang ulôn peugah ubak gata na kheueh beuna." Malaikat nyan geupeugah, "Lhéé droe raja teuk nyang peurintah Persia, jiseutôt lé raja nyang keupeuet nyang leubeh kaya nibak nyang laén. Bak pucak keukuasaan dan keukayaan jihnyan, jihnyan teuma meuadu teunaga deungon keurajeuen Yunani.

³ Óh lheuehnyan teuka sidroe raja nyang peukasa. Gobnyan jimat peurintah keurajeuen nyang lumpah raya dan jipeubuet ban galak droe.

⁴ Teuma nibak pucak keujayaan jihnyan, keurajeuen jihnyan beukah dan teubagi-bagi jeuet keudua bagian. Raja-raja nyang kon keuturonan gobnyan jimat peurintah sibagoe geunantoe, dan awaknyan hana saban teuga lagée jihnyan.

⁵ Raja nanggroë seultan jeuet keuteuga. Teuma sidroe lamkawan panglima-panglima awaknyan leubeh teuga nibak raja nyan, dan jihnyan jimat peurintah keurajeuen nyang leubeh raya.

⁶ Na padub thon óh lheueh nyan raja nanggroë seultan jipeuna pakat mangat jeuet keureuja sama deungon raja di nanggroë utara dan jipeukawen putroe jihnyan deungon raja utara nyan. Teuma keureuja sama nyan hana treb meuteun, dan putroe nyan jipoh maté, meunan cit deungon lakoe dan aneuëk gobnyan dan namiet-namiet gobnyan nyang ka geu intat gobnyan.

⁷ Hana treb teuma óh lheueh nyan, ureuëng nyang saboh keuluwarga deungon putroe nyan jeuet keuraja. Gobnyan jiprang raja nanggroë utara, jiseureubu kuta raja nyan dan jipeutaloe.

⁸ Bak watée jihnyan jigisa u nanggroë Meusé, na jiba sajan patong dewa musoh jihnyan dan peukakaih méuh dan pirak nyang ka jipeuseumah keu dewa nyan. Na padub thon treb jih jihnyan hana jiprang raja nanggroë utara.

⁹ Óh lheuehnyan raja nanggroë utara jiseureubu raja nanggroë seultan, teuma raja hase jihatpeung sampoe jisurot dan jiwoe u nanggroë jih keudroe.

¹⁰ Laju aneuëk-aneuëk agam raja nanggroë utara meusiab-siab keuneuk jimuprang dan jilateh pasokan tantra nyang raya. Sidroe lamkawan awaknyan jimaju jiseureubu lagée ié raya. Nibak seureubu nyang keudua nyan laju jiheuntam kuta musoh.

¹¹ Dan beungéh kheueh raja nanggroë seultan, dan gobnyan maju u mideuen prang geulawan raja nanggroë utara. Jihnyan meuhase jipeutaloe pasokan tantra nyang leubeh raya nyang jikrah lé raja nanggroë utara.

¹² Óh lheuehnyan jihnyan bangga sabab meunang di mideuen prang nyan dan lom teuma sabab ka jai that jipoh maté musoh, teuma jihnyan hana meukuasa sabe.

¹³ Keu nyang keu dua goe jih raja nanggroë utara geupeuna lom pasokan nyang raya, leubeh raya nibak pasokan nyang phon. Meunyoe watée jih ka teuka, jihnyan meugrak maju deungon pasokan nyang raya dan peuleungkapan nyang lumpah le.

¹⁴ Dan jai that ureuëng nyang beurontak ateuh nanggroë seultan. Dan na meupadub droe nyang keujam nibak bansa gata, Daniel, beurontak teuma sabab awaknyan ka jingiang sapeue-peue nyang deuh teukalon.

¹⁵ Óh lheuehnyan raja nanggroë utara jikeupong saboh banda nyang meupageu ngon kuta dan laju meuteumé jireubot. Tantra nanggroë seultan hana hase jipeuteun droe, dan pasokan-pasokan nyang piléhan jihnyan pih hana le jilawan.

¹⁶ Raja nanggroë utara nyan jipeubuet ban galak droe deungon hana meuteumé peulawan meubacut pi. Jihnyan pi jiteumé duek bak tanoh nyang ceudah dan jikuasa tanoh nyan banmandum nyang na.

- ¹⁷ Óh lheuehnyan raja nanggroë utara jipeusiab banmandum tantra keu jijak prang nanggroë seulatan. Dan deungon meukeusut keuneuk kuasa bandum keurajeuen musoh jihnyan, geuhnyan jipeuna peusitujuan deungon rajanyan dan jipeukawen aneuëk inong jih deungon raja nanggroë Meusé nyan; teuma reuncana jihnyan nyan hana meuhase.
- ¹⁸ Óh ka lheueh nyan jihnyan jijak prang bansa-bansa nyang na bak binéh laôt, dan jai that nyang jipeutaloe. Teuma na sidroe peumimpén nanggroë aséng jiseutob buet meuhina nyang jipeubuet nyan, dan teuma jibalaih peuhinaan nyan keu gobnyan.
- ¹⁹ Raja nanggroë utara nyan jigisa ubak kuta-kuta jih keudroe, teuma raja nyan teupeutaloe dan hana le haba keuhai jihnyan.
- ²⁰ Raja nyan jigantoe lé sidroe raja nyang laén nyang jiyue peugawée jihnyan nyang keujam keu jiyue kuteb cukée deungon paksa mangat jeuet teutamah keukayaan keurajeuen jih. Lam watée nyang paneuk raja nyan teupoh maté, bukon seucara trang-trang dan bukon teuma dimideuen prang."
- ²¹ Malaikat nyan geupeugah lom, "Raja nyang seulanjut jih nyang mat peurintah di nanggroë utara na kheueh sidroe ureuëng nyang hina nyang hana hak jeuet keuraja. Teuma raja nyan teuka deungon hana teusangka-sangka dan jireubot keududuekan raja ngon tipée daya.
- ²² Bandum tantra nyang lawan jihnyan, bah kheueh nyan Teungku Imeum Agong keudroe, habéh jisampôh dan ranab bube nyang na.
- ²³ Raja jikhianat keu janji-janji jih nyang ban sagai jimeujanji deungon bansa-bansa laén. Dan raja nyan seumaken teuga, bahpi raja nyan jimat peurintah ateueh nanggroë nyang ubit.
- ²⁴ Deungon licek raja nyan jiseureubu daerah-daerah nyang gumbô dan subô tanoh jih, bak watée jidueb nibak tanoh nyang jireupah nyan meurasa aman disinan. Jihnyan laju jipeubuet peue nyang gohlom jipeubuet lé indatu jih keudroe. Laju jibagi-bagi keu bandum ureuëng-ureuëng nyang dukông jih peue-peue mantong barang nyang jireupah dan keukayaan nyang jiteumé di mideuen prang. Jihnyan jipeugét siasat keu jiprang teupat-teupat nyang meukuta, teuma watée jih karab that keuneuk habéh.
- ²⁵ Óh lheuehnyan deungon beuhe laju jibina tantra nyang raya keu jijak prang raja-raja di nanggroë seulatan nyang ka geusiab-siab teuma keuneuk jilawan jihnyan deungon tantra nyang teuga dan raya lumpah na. Teuma raja nanggroë seulatan hana hase jipeuteun droe sabab jihnyan jikhianat.
- ²⁶ Peunaseuh-at-peunaseuh-at jihnyan nyang paleng rab deungon jihnyan teuma teupeurhot jihnyan. Jai that-that tantra jihnyan nyang jipoh maté, dan tantra jihnyan teuma jisampôh gleh.
- ²⁷ Óh lheuehnyan bandua droe raja nyan jidueb nibak saboh meuja dan jimakheun meusajan, teuma awaknyan na meukeusut jeuhet, dan awaknyan saléng meusulet. Teuma reucana awaknyan gagal sabab masa jih gohlom teuka.
- ²⁸ Óh lheuehnyan raja nanggroë utara jiwoe u nanggroë jih deungon meubagoe jeunéh barang nyang jireupah di mideuen prang. Jihnyan ka bulat até keu jipeuhanco agama nyang jipaluek lé umat Po teu Allah. Jihnyan meubuet ban galak droe óh ka puih até jih barô kheueh jiwoe u nanggroë jih keudroe.
- ²⁹ Na padub treb teuma óh lheueh nyan jihnyan jijak prang nanggroë seulatan lom, teuma akibat jih laén nibak kali nyang phon.
- ³⁰ Sabab ureuëng-ureuëng Roma deungon kapai-kapai prang gobnyan teuka nibak Siprus dan jijak prang jihnyan, sampoe jihnyan ka teuka teumakot. Laju lé jihnyan jiwoe deungon beungéh lagoena dan ji useuha keu jipeuhanco agama umat Allah. Jihnyan jiseutôt naseuh-at awaknyan nyang ka murtad nibak agama nyan.

- ³¹ Laju raja nyan jikirém pasokan-pasokan nyang jipeukuto Baét TUHAN. Awaknyan jisampôh keureubeuen uroe-uroe dan geupeudong sapeue-peue nyang keubit teumakot nyang teupeugah Keujeuhetan nyang jipeuhanco.
- ³² Dan deungon tipée daya raja nyan jibujuk ureuëng-ureuëng nyang jitinggai agama droe jih, mangat jitem tulông jihnyan. Teuma ureuëng-ureuëng taát ubak Po teu Allah jijeuet lawan raja nyan.
- ³³ Ureuëng-ureuëng bijaksana nyang pimpén rakyat jipeujeuet rakyatba mangat muphom. Teuma keu na padub watée treb jih, na padub droe lamkawan awaknyan maté keunong poh jisabab lé prang atawa sabab tutong ngon apui, dan napadub droe teuk jireupah dan jiteuen.
- ³⁴ Dan watée seumeupoh maté nyan teungoh teujadi, umat Allah meuteumé bacut bantuan, teuma jai that ureuëng meugabong deungon awaknyan na kheueh keu keupeuntengan awaknyan keudroe.
- ³⁵ Siladum nibak peumimpén nyang bijaksana nyan teupoh maté, teuma nyan na kheueh ujian keu umat sampoe awaknyan jeuet keu ureuëng murni. Hainyan trok hana putôh-putôh sampoe akhé jamén, na kheueh jamén nyang ka geupeuteutab lé Po teu Allah.
- ³⁶ Raja nanggroë utara jipeubuet ban galak até jih. Deungon sombong raja nyan jipeugah bahwa jihnyan leubeh rayeuk nibak dewa toh mantong, dan leubeh rayeuk nibak Allah Nyang Mahamanyang. Raja nyan hase jipeugah meunan sampoe meureuka Po teu Allah habéh. Sabab peue nyang ka geupeuteutab lé Po teu Allah harôh teupeubuet leubeh dilée.
- ³⁷ Raja nyan hana jipakoe ubak dewa toh mantong nyang jiseumah lé indatu awaknyan, meunan cit ateueh dewa nyang jiseumah lé ureuëng inong. Raja nyan hana jipeureumeun ubak dewa-dewa nyan sabab jianggab droe jihnyan leubeh rayeuk nibak awaknyan.
- ³⁸ Sikeubitji, raja nyan jihoreumat ubak dewa nyang gohlom sagai jiseumah lé indatu jihnyan, nyan kheueh dewa peulindong kuta-kuta. Raja nyan jipeuseumah méuh, pirak, peumata dan peuseumahan-peuseumahan meuwáh nyang laén keu dewa nyang gohlom sagai jiseumah lé indatu jihnyan.
- ³⁹ Raja nyan jipiléh ureuëng-ureuëng nyang seumah dewa aséng, keu jijak prang kuta-kuta nyang teuga. Soemantong nyang peucaya ubak dewa nyan jibri keuhoreumatan nyang raya dan keududuekan nyang manyang meusajan ngon tanoh sibagoe upah.
- ⁴⁰ Meunyoe akhé keukuasaan raja nanggroë utara karab sampoe, raja nanggroë seulatan jiprang jihnyan. Laju lé raja nanggroë utara jibalaih prang nyan deungon hebat that. Raja nyan jikrah geuritan prang nyang lumpah jai, guda dan kapai prang. Jihnyan jiseureubu lagée ié raya, jai that nanggroë nyang jiteumé reupah laju jiduek.
- ⁴¹ Meunan cit tanoh nyang ceudah hana tinggai nyan pih geuseureubu, dan meuploh-ploh ribée manusia jipoh maté. Teuma keurajeuen-keurajeuen Edom, Moab dan bagian nyang paleng peunteng nibak nanggroë Amon seulammat.
- ⁴² Bak watée jihnyan jiduek ubak keurajeuen-keurajeuen nyan, keurajeuen Meusé pih hana tuwoe.
- ⁴³ Jihnyan jireupah hareuta di nanggroë Meusé miseu jih méuh dan pirak meunan cit deungon hareuta laén nyang paleng meuyuem. Raja nyan jitulông lé ureuëng Libia dan Sudan.
- ⁴⁴ Laju teuka haba di timu dan utara nyang lumpah teukeujot raja nyan, sampoe raja nyan jimuprang leubeh gura dan hana teukira manusia nyang jipoh maté.

⁴⁵ Dan raja nyan jipeudong khimah keurajeuen jihnyan di lamkawan laôt dan gunong teupnat Baét TUHAN. Teuma óh lheueh nyan raja nyan maté dan hana meusidroé pih nyan tulông gobnyan."

CHAPTER 12

Malaikat nyan geungui peukayan lineun nyan geupeugah lom, "Bak saát nyan teuka malaikat rayeuk nyan nan geuh Mikail peulindong bansa gata. Óh lheueh nyan na masa nyan sulet nyan hana bandeng yoh phon that na bansa-bansa. Teuma bandum ureuëng nibak bansa gata nyan nan jihnyan teutuléh lam Kitab Allah, geupeuseulamat.

² Jai that lamkawan awaknyan nyan ka maté udeb lom; siladum jirasa udeb nyan keukai, dan siladum teuk jirasa keuhinaan dan keubinasaan nyan keukai teuma.

³ Dumna peumimpén nyan bijaksana meucahya lagée cahya langét. Dan awaknyan nyan ka geupeurunoe ureuëng ramé peue nyan gét dan nyan ade, meucahya lagée bintang di langét keu siumu masa."

⁴ Laju geupeugah lom lé malaikat ubak ulôn, "Daniel, tatôb kheueh kitab nyan phon saát nyoe, dan tacab kheueh ngon segée mangat teutab teutôb sampoe akhé jamén. Ramé ureuëng jicuba seulidek peue nyan teungoh teujadi. Teuma useuha nyan sia-sia mantong."

⁵ Óh lheuehnyan ulôn ngieng dua droe ureuëng agam. Nyan sidroe jidong bak binéh krueng rot blaih nyoe, dan nyan laén bak binéh rot blaih jéh.

⁶ Nyan sidroe jitanyong ubak ureuëng dong nyan leubeh rab deungon pucok krueng, "Pajan kheueh keujadian-keujadian nyan ajaéb nyoe meuakhé?"

⁷ Ureuëng nyan laén nyan laju jibeuôt bandua blaih jaroe gobnyan ulangét. Ulôn deungoe ureuëng nyan jimeudok deumi Po teu Allah nyan keukai dan jipeugah, "Keujadian-keujadian nyan teuka nyan treb jih na lhée siteungoh thon. Óh ka lheueh keujadian ji iénanya ateueh umat Allah nyan keuneulheueh, teuma tamat kheueh teuma keujadian-keujadian nyan ajaéb nyan."

⁸ Bandum nyan geupeugah nyan beutôi na lôn deungoe, teuma ulôn hana lôn peuphom. Laju ulôn teumanyong, "Amphon, pakriban bandum nyoe keuneulheueh?"

⁹ Gobnyan geujaweueb, "Tajak kheueh jinoe, he Daniel, sabab tutoe haba nyoe harôh teusôm dan teurahsia trok bak akhé jamén.

¹⁰ Ramé ureuëng ji ujoe dan jipeu gleh. Awaknyan nyan jeuhet hana jimuphom dan teutab jipeubuet jeuhet; teuma awaknyan nyan bijaksana nyan muphom.

¹¹ Nibak masa keureubeuen uroe-uroe nyan teupeupiôh dan sapeue-peue nyan lumpah gli ngon teumakot nyan jipeugah Keujeuhetan nyan jipeuhanco nyan teupeudong, jipajoh watée 1.290 uroe.

¹² Mubahgia kheueh awaknyan nyan tinggai sampoe bak uroe nyan keu 1.335.

¹³ Gata Daniel, seutia kheueh sampoe bak akhé. Gata meuninggai, teuma tabeudôh keu tateurimong upah gata bak akhé jamén."

For other languages please go to www.wordproject.org